

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

2

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 2. – 716 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

СЕКЦІЯ 27. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Антіпова Жана Ігорівна, Кучеренко Геннадій Васильович

АТЛЕТИЧНА ГІМНАСТИКА В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ647

Барсукова Тетяна Олександрівна, Ігнатенко Сюзанна Олександрівна

ФІЗИЧНІ ВПРАВИ, ЯК ЗАСІБ, ЩО СПРИЯЄ ПІДВИЩЕННЮ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ650

Гоголева Олена Миколаївна, Халайджі Світлана Владиславівна

НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС, ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ654

Заверзаєв Валерій Володимирович, Дразіна Євдокія Володимирівна

ІГРОВІ ВИДИ СПОРТУ – ІНСТРУМЕНТ, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ659

Кальніченко Андрій Михайлович, Форостян Ольга Іванівна

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ663

СЕКЦІЯ 28. ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНИХ БІБЛІОТЕК У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Іванійчук Таїсія Юріївна, Дем'яненко Ольга Михайлівна

БІБЛІОТЕЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ ОДЕСИ: ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ТВОРІВ М. СИНЯВЕРА ТА О. СУРІЛОВА В КОНТЕКСТІ ІСТОРИЧНИХ ПАРАЛЕЛІЙ МІЖ ХХ СТОЛІТТЯМ І СЬОГОДЕННЯМ667

Солодка Альона Іванівна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ СПАДЩИНИ В УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ БІБЛІОТЕКАХ671

Стефанчишена Тетяна Михайлівна, Новітська Ірина Вадимівна

ДОВІДКОВІ ЮРИДИЧНІ ВИДАННЯ: ЧАСОВІ ТА ПРОСТОРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ673

Опольська Тамара Іванівна, Дремлюга Ольга Олексіївна

НОВИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ «БІБЛІОТЕКАР»: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ БІБЛІОТЕЧНІЙ ПРАКТИЦІ676

Петренко Олена Сергіївна, Ускова Наталя Костянтинівна, Фоміна Світлана Олегівна

БОГДАН МИХАЙЛОВИЧ КОМАРОВ – ВИДАТНИЙ ОРГАНІЗАТОР УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТ.679

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ683

4. Пустовіт А. В., Габрид А. І., Чехівська Ю. С. Вплив настільного тенісу на здоров'я студентської молоді. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 6 (114). С. 60-64.

5. Чехівська Ю. Настільний теніс як засіб фізичного виховання для занять студентів спеціальної медичної групи. *Молодий учений*. 2019. С. 259–262.

Ключові слова: вища освіта, фізичне здоров'я, настільний теніс, швидкі переміщення, контроль холестерину, розвиток м'язової системи.

Keywords: higher education, physical health, table tennis, fast movements, cholesterol control, muscular system development.

Заверзаєв Валерій Володимирович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри фізичного виховання*

Дразіна Євдокія Володимирівна

*«Південноукраїнський національний університет ім. К. Д. Ушинського»,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії та
методики фізичної культури і спортивних дисциплін*

ІГРОВІ ВИДИ СПОРТУ – ІНСТРУМЕНТ, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

У XXI столітті вища освіта виступає ключовим джерелом відновлення інтелектуального потенціалу суспільства. Реформаційні процеси в цій системі націлені на вирішення завдання підготовки молодих спеціалістів, охорону їх фізичного та психічного здоров'я, а також підтримання необхідної працездатності. Вища освіта є одним із основних чинників економічного і соціального розвитку, сприяє духовному відродженню суспільства.

Навчальна дисципліна «Фізичне виховання» в Національному університеті «Одеська юридична академія» є ключовим елементом всебічного розвитку студентів, які навчаються за бакалаврськими програмами в різних напрямках [1.с.6]. Цей курс спрямований на вивчення основних принципів підтримання та зміцнення здоров'я, фізичного розвитку, ефективного використання вільного часу, підвищення соціальної і професійної активності, а також на формування гармонійно розвинених особистостей серед молодих спеціалістів.

Студентська молодь, з огляду на особливості навчання, часто веде малорухомий спосіб життя, що має негативний вплив на їхнє здоров'я. Одним із шляхів розв'язання цієї важливої проблеми є залучення студентів до ігрових видів спорту, що допоможе сформувати стабільну мотивацію до фізичної активності та підтримку здорового способу життя [2.с.251].

Спортивні змагання в ігрових дисциплінах являють собою протистояння між двома командами, яке відбувається відповідно до встановлених норм, з метою досягнення переваги, виміряною кількістю забитих голів. Основною характеристикою таких змагань є необхідність швидкого коригування ігрових стратегій гравців і команд в умовах активного опору. Athletes вимушені діяти в обмежений проміжок часу та шукати ефективні рішення у змінних умовах гри. Вибір дій базується на миттєвій оцінці ігрової ситуації та відповідному стилі гри [3.с.92]. Один із факторів, що спонукає студентську молодь займатися ігровими видами спорту, полягає в привабливості змагань, які підкреслюють олімпійські ідеали, де більше значення має не перемога за будь-яку ціну, а активна участь з повною віддачею. Отже, з урахуванням олімпійського виховання молоді, важливо формувати правильну мотивацію до занять ігровими видами спорту [4.с.106].

Ефективність навчання, заснованого на ігровій діяльності, підкріплена численними експериментальними дослідженнями в сфері педагогіки та фізіології. Ці дослідження підтверджують, що заняття з загальної фізичної підготовки не можуть повною мірою впоратися з усіма завданнями через обмежений рівень активності учнів. Потрібна спеціалізована фізична підготовка, яка допоможе досягти більш високого рівня майстерності. Експеримент, у ході якого були створені навчальні групи для ігрових дисциплін, продемонстрував, що відвідуваність занять та активність студентів помітно зросли, а фізичний розвиток покращився, що призвело до підвищення підготовленості у всіх учасників. Крім того, заняття фізкультурою на основі ігор сприяли розвитку всіх фізичних якостей, позитивно вплинули на функціональний стан організму студентів, підвищили збудливість центральної нервової системи, що, в свою чергу, поліпшило розумову працездатність, концентрацію та увагу.

Ігрові види спорту виконують важливу роль у підтримці здоров'я та активного відпочинку. Багато з цих дисциплін тісно пов'язані з професійною підготовкою, але лише ті, хто почав тренування в підлітковому (шкільному) віці, здатні досягати міжнародних спортивних успіхів у багатьох іграх.

На сьогоднішній день в закладах вищої освіти ще не існує єдиного підходу до викладання ігрових видів спорту. У деяких університетах намагаються ознайомити студентів з основами ігор для подальшої участі в змаганнях, тоді як в інших програмах елементи ігрових видів спорту використовуються переважно для покращення фізичної підготовки та навчання новим рухам. Однак найефективнішою формою організації занять з ігрових видів спорту залишається створення спеціалізованих груп. Оскільки діяльність спортивних колективів, що займаються ігровими видами спорту, стала однією з основних форм організації фізичного виховання, важливими є питання планування навчального процесу, визначення змісту та обсягу навчальних матеріалів, а також розробка методичних підходів до навчання.

Навчальний план повинен включати фізичну підготовку та розвиток спортивних навичок. Обсяг і зміст навчального матеріалу змінюються в залежності від року навчання:

- У першому семестрі навчальний матеріал має бути різноманітним і охоплювати загально – фізичну підготовку та підвідні вправи, елементи техніки та тактики ігрового виду спорту. Поряд із розвитком фізичних якостей важливо також вивчати та вдосконалювати технічні елементи ігор і прості тактичні комбінації.
- У другому семестрі основна увага має бути зосереджена на спеціальних вправах для розвитку стрибучості, швидкості, сили, витривалості та інших фізичних якостей. Більшість навчального часу слід присвятити вдосконаленню техніки та тактики гри.

Найкращі студенти – спортсмени активно готуються до змагань, працюючи над вдосконаленням морально-вольових якостей, так як участь у змаганнях сприяє підвищенню спортивної майстерності. Самостійні заняття в поєднанні з основними тренуваннями забезпечують безперервність навчально-тренувального процесу, його цілеспрямованість і, з рештою, покращують фізичну підготовленість студентів.

Викладачі кафедри фізичного виховання розробили силлабус для курсу “Ігрові види спорту”. Основна мета даної дисципліни – надати студентам можливість здобути навички та вміння в обраній спортивній грі, поліпшити технічні та тактичні аспекти гри, а також підвищити рівень фізичної підготовленості. Цей курс виступає як основа для набуття і вдосконалення знань, необхідних для вивчення професійних і практичних дисциплін, які сприяють розвитку компетентності та підтримці здоров’я. Він забезпечує всебічний розвиток, підвищення фізичних та рухових якостей, працездатності, а також допомагає коригувати психоемоційний стан, що сприяє зменшенню втоми та пришвидшенню відновлення, надаючи лікувальний та тренувальний вплив на всі органи і фізіологічні системи організму.

Така фізична активність студента сприяє збереженню та зміцненню здоров’я, підвищить фізичну підготовленість, допоможе інтелектуальному розвитку та формуванню вмінь для майбутньої професійної діяльності.

Кожна спортивна гра сприяє розвитку фізичних здібностей і формуванню життєво важливих якостей, таких як цілеспрямованість, рішучість, сміливість, наполегливість, ініціативність, самостійність, впевненість, витримка та здатність до самоконтролю.

Розуміння закономірностей формування технічних прийомів і навичок забезпечує ефективне наповнення етапів навчання, що стосується техніки гри та використання тактичних рухів. Такий підхід дозволяє організовувати заняття таким чином, щоб вони максимально сприяли розвитку фізичних якостей, а також обирати відповідні засоби і методи навчання.

Для того щоб забезпечити високу якість навчання, викладачі кафедри фізичного виховання організовують додаткові тестування, щоб оцінити засвоєння навичок студентами, а також стежать за індивідуальним прогресом кожного. Головним критерієм успіху є узгодження з вимогами щодо фізичної підготовки

студентів, що виявляється в кількісних і якісних показниках технічної, тактичної, психологічної, теоретичної, загальної та фізичної підготовки. Ігри сприяють всебічному розвитку студентів, маючи позитивний вплив на всі органи та фізіологічні системи.

Таким чином, слід підкреслити, що інтеграція програми ігрових видів спорту в навчальний процес Національного університету „Одеська юридична академія” сприяла комплексному вирішенню ряду завдань, пов'язаних із здоров'ям, вихованням та загальним розвитком студентів. Використання нових методів і прийомів дало змогу досягти вагомих результатів у навчанні. Це дозволяє стверджувати, що такі форми навчальних занять поліпшують фізичні можливості студентів, підвищують їхню фізичну підготовку та зміцнюють здоров'я.

Цей підхід не тільки сприятиме оптимізації процесу навчання, але й підвищить його ефективність і результати, а також, що найголовніше, сприятиме формування у студентської молоді інтересу до фізичної активності в цілому

Список використаних джерел:

1. Антіпова Ж. Здоров'я здобувачів: збереження та зміцнення – головне завдання фізичного виховання у закладах вищої освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 3 (21). С. 6-16. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-3\(21\)-6-15](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-3(21)-6-15)
2. Антіпова Ж. Спортивні ігри – універсальний засіб оздоровлення та фізичного розвитку студентської молоді. URL: <https://doi.org/10.36074/logos-09.12.2022.73>
3. Антіпова Ж., Барсукова Т. Успішне застосування спортивних ігор у системі фізичного виховання здобувачів–етап реалізації концепції розвитку вищої освіти. URL: <https://scholar.google.com.ua/scholar?oi=bibs&cluster=4551030037720660350&btnI=1&hl=uk>
4. Антіпова Ж. Здоров'я здобувача – основна мета при формуванні мотивації до фізичної активності. URL: <https://archives.interconf.center/index>

Ключові слова: вища освіта, фізичне здоров'я, студентська молодь, мотивація до фізичної активності, спортивні змагання, здоровий спосіб життя, ігрові дисципліни.

Keywords: higher education, physical health, student youth, motivation for physical activity, sports competitions, healthy lifestyle, game disciplines.